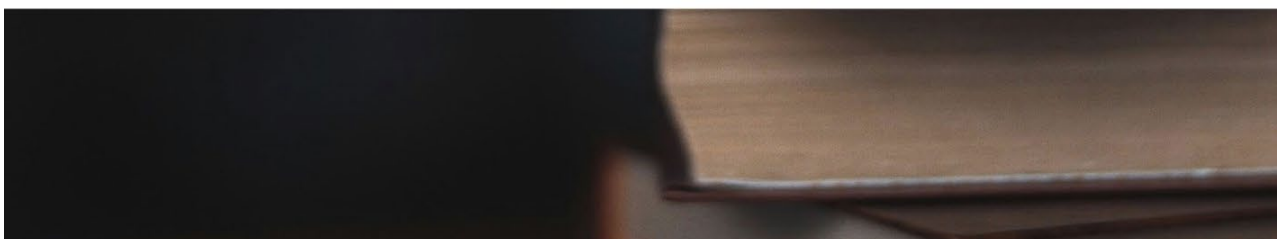

COLOCVIUL
NAȚIONAL
„Paul Cornea”

Rezumate acceptate pentru
secțiunea *Studii culturale*

Ediția a II-a
24 - 25 mai 2024

Casa funerară

Elena BORTUN (SIMA), Școala Doctorală a Facultății de Litere, Universitatea din București

Keywords: *dalb de pribeag, agregare, transcendere, ofrande, Lumea de Dincolo*

Împletind studiul bibliografic cu cercetarea directă pe teren, în lucrarea de față ne propunem să prezentăm o tradiție specifică provinciei istorice Moldova, mai exact subzonei Sascut - Bacău, care pune în evidență credințele legate de configurarea Lumii de Dincolo. Deoarece nu are o largă circulație, această practică cunoaște statut de variantă zonală. Zonal, este cunoscută sub denumirea *casa mortului* și performată ca rit de anticipare, funerar, în ziua înmormântării. Actanții sunt membrii familiei decedatului. Interdicții în funcție de moarte (firească, nefirească), vârstă, sex nu se iau în calcul deoarece „în lumea de dincolo defunctul își va continua existența și ca urmare el va avea nevoie de toate cele ce i-au fost trebuitoare pe pământ” (Ciubotaru, 1999, 174).

Prin urmare, studiul nostru pune accentul pe analiza practicii, casa mortului, în spațiul investigat, ca rit destinat integrării sau pregătirii agregării firești a repauzatului în lumea neamurilor de dincolo.

Importanța culturală a festivalurilor de literatură

Andrei-Theodor BULBOACĂ-TRIF, Școala Doctorală a Facultății de Litere, Universitatea din București

Keywords: *literatură, festival, lectură, comunitate, inovație*

Pornind de la tematica din teza mea de doctorat referitoare la festivalurile de muzică din țară, am găsit inovativ și interesant, faptul de a discuta despre un alt tip de festivaluri, mai nișat de această dată, și anume cele de literatură. Acest tip de manifestări, joacă un rol semnificativ în promovarea și susținerea culturii literare într-o societate, ele aducând împreună scriitori, cititori, critici și pasionați de literatură pentru a celebra și a explora diversitatea și profunzimea creației literare.

Festivalurile de acest gen sunt importante în dezvoltarea literaturii locale, îndreptarea acesteia către tinerii cititori, dar și o promovare a noilor scriitori sau poeți, ce doresc să își aducă creațiile în fața publicului. În plus, festivalurile de literatură au o importanță culturală deosebită prin promovarea diversității culturale și lingvistice. Ele oferă oportunități pentru reprezentarea și celebrarea diferitelor voci și perspective din cadrul unei societăți, inclusiv a minorităților etnice, lingvistice și culturale. Comunicarea își propune să răspundă la câteva întrebări și anume: care sunt cele mai importante evenimente de acest gen din România și din lume, diferențele dintre un festival și un târg dedicat cărții, cum pot festivalurile de literatură

să contribuie la formarea și dezvoltarea unei comunități de cititori și scriitori în cadrul unei societăți sau care sunt provocările și asociate cu organizarea festivalurilor de literatură în contextul actual, când tehnologia și dispozitivele electronice evoluează galopant?

Dacă despre festivalurile de muzică, teatru sau film se vorbește destul de des, cele dedicate cărților nu au acoperirea mediatică pe care ar merita-o. Mai mult decât atât, o astfel de lucrare este necesară în spațiul cultural autohton, atât pentru a aduce în fața cititorilor informații inedite, dar și pentru a dezvolta această ramură pe care dorim să o implementăm în mediul academic, și anume *festival studies*.

„Chestiunea pâinii” în presa din România (1885-1935)

Marius-Claudiu DINCĂ, Școala Doctorală a Facultății de Istorie, Universitatea din București

Keywords: *presă, scriitori, pâine, prețuri, greve*

În perioada modernă și contemporană pâinea a constituit principalul aliment al orașeanului din România (Vechiul Regat și, apoi, teritoriile încorporate după 1918) și, drept urmare, în presa vremii, aprovizionarea cu acest produs a populației a fost unul dintre subiectele favorite ale gazetarilor epocii.

În această jumătate de secol, nume importante ale gazetăriei din România au acoperit acest subiect cu aspectele sale multiple, precum condițiile de fabricație, prețul de vânzare, calitatea produsului etc. Dintre ziariștii importanți ai epocii care s-au preocupat de problema pâinii în orașele României amintim pe Constantin Bacalbașa, Ecaterina Raicoviceanu, George Ranetti și Nae Dumitrescu Țăranu, Nicolae Batzaria, Petre Locusteanu, Pamfil Șeicaru și Dinu Dumbravă.

Deși articolul de gazetă este considerat *a priori* un gen literar minor, el poate fi extrem de util în cercetarea istorică, poate constitui, în același timp, un indicator al imaginii unei clase sociale creionate de formatorii de opinie ai vremii.

Pentru comunicarea noastră, ne propunem trecerea în revistă a unor momente importante pentru acest aspect, precum greva patronilor de brutării din București în 1909, cea din 1923 dar și taxa (timbrul) pe pâine din 1931-1932 și modul în care au fost reflectate în presa vremii.

Cadru didactic, la feminin. Dosare personale ale profesoarelor Facultății de Litere din perioada 1922-1950

Bogdan Dinu DUMITRU, Școala Doctorală a Facultății de Litere, Universitatea din București

Keywords: *dosare, feminin, arhivă, Litere, interbelic*

Cuvântul „dosar” poate stârni sentimente extrem de variate care merg de la indiferență, la enervare („dosar cu șină”), ajungând, în diferite epoci istorice, la îngrijorare, teamă sau chiar teroare („dosar de cadre”, „dosar de urmărire informativă” etc.). Dosarele personale păstrate în arhiva Facultății de Litere tind, mai degrabă, să fie benigne, conținând, cel mai adesea, documente legate de perioada petrecută de diverse cadre didactice în calitate de angajați ai Universității din București. Uneori, în aceste dosare se găsesc documente care nu și-au găsit locul în alte părți și care, deși nu prezintă vreun interes aparte pentru traseul profesional al celui în cauză, au primit drept rezoluție a unei mâini uneori imposibil de identificat indicația „la dosar”.

Arhiva Facultății de Litere cuprinde peste 100 de astfel de dosare personale, dar, în cadrul acestei comunicări, vom discuta doar despre o parte (mică, aproximativ 20%) dintre acestea, cele ale profesoarelor facultății. Este o distincție a cărei importanță transpare chiar și din acest detaliu cantitativ: doar 20% din dosarele de personal sunt ale unor doamne profesor (denumire generică, având sensul de cadru didactic, gradele didactice propriu-zise fiind de asistent sau lector). Un alt detaliu demn de menționat este acela al limitelor cronologice ale corpusului de documente cercetat: anii 1922 și 1950. Acest interval reprezintă momentul primei asistente universitare în Facultatea de (Filosofie și) Litere și, respectiv, încetarea practicii păstrării acestor dosare în arhiva facultății, după reforma învățământului din 1948.

Demersul de față prezintă interes și prin deschiderea unor direcții de cercetare în privința prezenței și excelenței feminine în cadrul Facultății de Litere și, prin posibile extensii, în cadrul Universității din București.

Stereotipuri în construcția imaginii copilului în revistele din România anilor '50

Cristina DURICĂ, Școala Doctorală a Facultății de Litere, Universitatea din București

Keywords: *literatura pentru copii; personaje-copii; realism socialist; propaganda ideologică, reviste*

Cercetarea vizează analiza evoluției personajelor-copii în revistele dedicate acestora, publicate în perioada 1950-1960.

În România, literatura pentru copii integrată unui sistem editorial consolidat, ce presupunea colecții, serii tematice sau abordare vizuală, a fost pusă în funcțiune odată cu

instalarea comunismului, în anii 1948-1949, când se înființează Editura Tineretului și revistele pentru copii concepute pentru tronsoane precise de vârstă - școlari de clasele I-IV, V-VIII.

În linie generală, realismul socialist rămâne stilul major al literaturii, unde, personajele-copii, mereu ancorate în realitatea socială (leitmotivul realismului socialist) nu dispun de elementele ludice naturale, specifice vârstei, ci sunt transformate în personaje-eroi, în perioada stalinistă fiind preferați copiii-eroi-de-război, copiii-patrioți, copiii-fără-frică-de-moarte, apoi, mai ales în perioada post-stalinistă, personajele-eroi devin acei copii responsabili, imperturbabili moral, participanți la procesele de restratificare socială cum ar fi colectivizarea, industrializarea rapidă, dezvoltarea economică etc. Cu timpul, apar și personajele contemplative, care doar observă schimbările sociale și devin mesageri ai unei simbolistici de propagandă.

Revistele *Licurici* (1947-1953), *Pogonici* (1949-1953), *Cravata Roșie* (1953-1967), *Luminița* (1949-1989) promovează modelul „omului nou”, eroul pozitiv, harnic și fidel, util societății, o mare parte din conținutul acestora fiind reprezentat de traduceri din limba rusă. Multe dintre numere, sărace în varietăți de stiluri literare și grafice, sunt publicate în tiraje enorme, cu distribuție națională, tendința generală fiind aceea de a nu le oferi copiilor texte și ilustrații care să le dezvolte imaginația, ci de a-i păstra ancorați în realismul socialist.

Asistenta X și Asistentul Z – o analiză comparativă transgenerațională pornind de la *Diavolul se îmbracă de la Prada și Glamorous*

Alina Mihaela ENE, Școala Doctorală a Facultății de Litere, Universitatea din București

Keywords: *produse mediatice, decodificare, reprezentări, personaje, stereotipuri*

Interesul pe care cercetătorii îl acordă comunicării de masă nu este nou – de la modelul Shannon și Weaver¹ la formularea de către Stuart Hall a modelului clasic de codificare/decodificare² și până la obiecțiile sau propunerile alternative conturate mai târziu, a creat un traseu clar, un demers susținut de curiozitate, meticulozitate și atenție la detalii până la creșterea sistematică a gradului de înțelegere vizavi de problematicile pe care le ridică o astfel de analiză. Atunci când discutăm despre comunicare de masă alunecăm către un spectru de alte noțiuni: noi tehnologii, studii culturale, imagologie sau chiar psihologie socială.

Prezenta lucrare își propune să construiască o analiză comparativă a personajelor principale Andrea Sachs, din *Diavolul se îmbracă de la Prada*³, și Marco Mejia, din

---

¹ Claude E. Shannon, „A Mathematical Theory of Communication” în *The Bell System Technical Journal*, Vol. 27, pp. 379–423, 623–656, 1948, disponibil online [aici](#).

² Stuart Hall, „Encoding and decoding in the television discourse”, disponibil online [aici](#) și [aici](#).

³ *The Devil wears Prada* [film], creat de David Frankel (director), Wendy Finerman (producător) și Aline Brosh McKenna (scenarist), *20th Century Fox*, 2006.

*Glamorous*⁴, printr-o lentilă teoretică de studii culturale, *popular culture*⁵ și studii de gen. Ne vom apleca atenția asupra acestor produse de larg consum mediatic pentru a aplica o grilă de lectură care se dorește a fi replicată și în cazul analizei altor personaje principale care portretizează asistente/asistenți sau secretare/secretari.

Analiza de față are și o dimensiune generațională, deoarece produsele mediatice alese se adresează unui anumit public țintă, mai ales dacă luăm în considerare și anul lansării: 2006 pentru *Diavolul se îmbracă de la Prada* și 2023 pentru *Glamorous*. Cele două produse au, de asemenea, un scenariu similar, fapt care înlesnește comparația, iar reprezentările generice ale personajelor – Asistenta X și Asistentul Z – sunt exponenți ai generațiilor cărora se adresează.

Nu în ultimul rând, este important de menționat și că la distanță de aproape două decenii astfel de comparații au substanță prin păstrarea în termeni actuali a unor problematici adânc înrădăcinate în mentalul colectiv, care sunt supuse stereotipizării și *bias*-urilor.

De la pagină la ecran: impactul și relevanța ecranizării cărții „Spovedanie la Tanacu”, de Tatiana Niculescu

Cristina-Mirela MANEA, Școala Doctorală a Facultății de Litere, Universitatea din București

Keywords: *ecranizare, adaptare cinematografică, literatură, Spovedanie la Tanacu, După dealuri*

Ecranizările cărților celebre reprezintă un element vital al culturii contemporane, devenind un fenomen definitoriu al intersecției dintre literatură și cinematografie. Această formă de artă complexă își propune să transpună operele literare în mediul cinematografic, fără să compromită esența și integritatea lor. Ele nu se rezumă doar la traducerea cuvintelor scrise în imagini în mișcare, ci adaugă o dimensiune nouă, interpretativă, poveștilor și personajelor, contribuind la îmbogățirea lor.

Studiul de caz se concentrează pe ecranizarea uneia dintre cele mai de succes opere literare ale secolului XXI – *Spovedanie la Tanacu*, de Tatiana Niculescu, într-un film de un real succes, dublu premiat la Festivalul de la Cannes – *După dealuri*, în regia lui Cristian Mungiu. Atât cartea, cât și filmul, expun un eveniment tragic, cel de la Mănăstirea Tanacu din 2005, unde o tânără și-a pierdut viața în timpul unui ritual de exorcizare. Acest incident a captivat atenția presei naționale și internaționale, generând o serie de lucrări non-ficționale și creații artistice.

---

⁴ *Glamorous* [serial TV], creat de Jordon Nardino (producător, scenarist), *CBS Studios*, 2023.

⁵ În sensul prezentei lucrări vom folosi termenul „popular culture” și nu traducerea „cultură populară”, pentru a nu crea confuzii terminologice între analiza culturii de masă și cea a folclorului.

În cadrul lucrării, se analizează atât faptele care au dus la scrierea cărții, cât și contextul în care romanul a fost adaptat pentru marele ecran. Se explorează aspectele legate de acțiune și construcția personajelor, provocările întâmpinate de regizor în procesul de transpunere a poveștilor într-un format cinematografic, modul în care publicul a reacționat la aceste adaptări și influența pe care filmul a avut-o asupra vânzării cărții.

Prin analiza detaliată a acestui caz emblematic, lucrarea evidențiază importanța ecranizărilor cărților celebre în promovarea lecturii și în conectarea cu un public mai larg. Aceste adaptări nu numai că aduc operele literare în atenția unui public nou, dar și îmbogățesc înțelegerea și aprecierea acestora dintr-o perspectivă cinematografică. Astfel, ele contribuie în mod semnificativ la perpetuarea și valorificarea patrimoniului cultural literar într-o formă accesibilă și captivantă pentru publicul contemporan.

Elemente de integrare a românilor în societatea hispanică: atunci și acum

Paula MARIN, Școala Doctorală a Facultății de Litere, Universitatea din București

Keywords: *români, Spania, emigrant, România, integrare*

În prezent, Spania găzduiește mai bine de jumătate de milion de români. Emigrarea acestora pe teritoriul iberic, subiect mult discutat și analizat de specialiști, este și astăzi o temă care trezește interesele cercetătorilor. Aparte de noțiunile deja studiate referitoare la motivele pentru care românii au ales ca Spania să le fie noul „acasă”, prin abordarea acestor studii și raportându-ne la situația actuală a numeroaselor comunități de români din peninsulă se formează o nouă direcție de cercetare. Astfel, se dorește o analiză și interpretare, dar și o simplă trecere în revistă a elementelor care au făcut ca integrarea sau adaptarea românilor la noua societate să fie una mai facilă. Elementele culturale, educaționale, religioase, lingvistice, sociale chiar și cele comerciale vor fi aspectele principale ale lucrării de față, în încercarea de a înțelege nu doar de ce românii au plecat din țara lor, ci și de ce au decis să rămână în țara gazdă. Mai mult, se va pune accentul pe acei migranți români care au hotărât ca „acasă” să nu le fie țara natală, ci cea „adoptivă”, referindu-ne cu precădere la aceia care nu își mai doresc să se întorcă în România. Oare ce i-a determinat pe români să își dorească să trăiască într-o societate străină renunțând la propria patrie?

Amintiri cu gust. Studiu de caz asupra diasporei românești din Madrid, Spania

Bianca-Cătălina MUNTEANU, Școala Doctorală a Facultății de Litere, Universitatea din București

Keywords: *diasporă, gust, senzorial, copilărie, rememorare*

Antropologia senzorială îndrumă cercetătorul către analizarea comunităților prin prisma simțurilor, întrucât acestea pot oferi coordonate importante despre contextul socio-cultural. Deși adesea se focalizează asupra unor evenimente festive, este relevantă și în contextul cotidian și habitual. Această lucrare își propune să utilizeze teoriile dezvoltate de-a lungul timpului despre gust în vederea deslușirii unei dimensiuni importante din viața diasporei românești din Madrid, Spania, mai exact aceea a perpetuării gusturilor copilăriei. Având drept nucleu douăzeci de discuții cu membri ai diasporei românești, îmi doresc să identific prezența unor modele în cadrul rememorării gustului, îndreptându-mi analiza asupra multiplelor dimensiuni ale evenimentelor din copilăria imigranților. Vacanțele la bunici precum și sărbătorile petrecute în familie stârnesc amintiri care, prin intermediul rememorării, trimit la dorința de a (re)construi dimensiunea copilăriei cu ajutorul unor acțiuni simple care presupun un soi de mimesis realizat și prin gust. Nu numai memoria este cea care ajută în acest sens, ci și imaginația. Astfel, realitatea care se dorește a fi recreată devine chestionabilă, iar gustul copilăriei pare a fi ceva de neatins pentru membri diasporei. Într-un univers senzorial caracterizat de bidimensionalitate prin prisma celor două țări care continuă să își exercite influența, românii din Spania își construiesc propriile coordonate în vederea aderării la un anumit regim al gustului.

Mitologia Văii Jiului în *Povestirile petrolene* ale lui Ion D. Sîrbu

Ionucu POP, Școala Doctorală de Studii Lingvistice și Literare, Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca

Keywords: *Cercul Literar de la Sibiu, etnografie, literatură orală, mitologie populară, Ion D. Sîrbu*

Scopul lucrării este de a compensa pentru precaritatea referințelor de natură etnomitologică în discursul exegetic care vizează *Povestirile Petrolene* ale lui Ion D. Sîrbu, la care se poate adăuga ciclul *Colonie*, de la finalul volumului *Șoarecele B*, care vizează același spațiu al Văii Jiului, considerat de către autor drept peisaj-matrice. Proiectul literar de a reconstitui o mitologie proprie locuitorilor Văii Jiului, în special o mitologie a universului mineresc al locului este atestat în interviurile acordate autorului în timpul vieții. Ca punct de plecare pentru o astfel de sinteză, Ion D. Sîrbu evocă o observație a lui Lucian Blaga conform căreia trei categorii de îndeletniciri pot să creeze cultură specifică: agricultura, marinăritul și

mineritul, pentru că fiecare din acestea „epuizează un orizont”⁶. În spiritul morfologiei culturii, specifică minerilor ar fi dimensiunea verticală a psihologiei acestora, opusă dimensiunii orizontale a psihologiei agricultorilor. Cert este că *Povestirile petrilene* și anexa *Colonie* ocupă o poziție centrală în mitologia creată de Ion D. Sîrbu, de factură cultă, dar care recurge la etnografia Văii Jiului și la folclorul mineresc. Prin comunicarea propusă, se dorește o conturare mai clară a modurilor de folosire a folclorului în opera lui Ion D. Sîrbu, mai ales având în vedere faptul că *Povestirile petrilene* au ecou și în restul scrierilor autorului.

Nu în ultimul rând, lucrarea servește la argumentarea prezenței unor filoaane folclorice în activitatea culturală a Cercului Literar de la Sibiu, întărește titlul de „prima generație postblagiană”⁷ atribuit cerchiștilor de către Marta Petreu.

Interactive Fiction Video Game: narațiuni citite cu mouse-ul și tastatura

Andeea STAHIE, Școala Doctorală a Facultății de Litere, Universitatea din București

Keywords: *ficțiune interactivă, povestire spațială, jocuri video ficționale, spațiu virtual, fir narativ*

În 1980 doi studenți de la MIT „scriu” un joc care avea să revoluționeze industria jocurilor video. Astfel, apare *Zork*, primul joc video care „spune” o poveste, sau mai bine spus, primul joc care „se citește” mai mult decât „se joacă”. Într-o vreme în care calculatorul personal abia își făcea loc în viețile și în casele oamenilor, *Zork* aduce în prim plan o noutate: posibilitatea de a alege. Povestea interactivă textuală îl transformă pe jucător într-un cititor de ghicitori, de indicii și de dialoguri cu personaje NPC, dar și într-un căutător de comori. *Zork* este unul dintre cele mai populare exemple de ficțiune interactivă (eng. *interactive fiction*) al anilor '80, care marchează fuziunea dintre planul narativ și planul tehnologic într-un mod unic de a structura firul narativ, de a descrie evenimente și de a plasa acțiuni și personaje într-un spațiu imaginar virtual. Prin urmare, o privire detaliată asupra acestui joc ne va ajuta să înțelegem jocurile video moderne, bogate în experiențe textuale și narative.

Diacronia culegerilor de folclor din spațiul românățean

Loredana STRECHE, Școala Doctorală a Facultății de Litere, Universitatea din București

Keywords: *folclor, cercetare, diacronie, monografie, Romanați*

Începând cu primul deceniu al secolului XX, în zona etnografică Romanați s-au manifestat diverse preocupări în ceea ce privește culegerea folclorului literar, muzical și

---

⁶ Ion D. Sîrbu, *Atlet al mizeriei*, Petroșani, Editura Fundației Culturale „Ion D. Sîrbu”, 1994, p. 23.

⁷ Marta Petreu, *Cerchiștii sau profesorii pe care i-am ratat* în Farkas Jenő, *Cvadratura Cercului literar*, București, Editura Muzeul Literaturii Române, p. 8.

coregrafic. Primele culegeri de texte folclorice în zona Romanaților îi aparțin lui N. Țapu și Gr. G. Tocilescu, publicate în 1900 sub denumirea *Materialuri Folkloristice*, sub egida Ministerului Cultelor și Învățământului Public. În același an, filologul Ion Bianu, președintele Academiei Române inițiază un proiect etnografic care își propune să colecteze date despre viața poporului român. Printre primii care au venit în sprijinul acestei propuneri se numără și profesorul secundar Nicolae Păsculescu, originar din Orlea, din județul Olt de astăzi, care publică în 1910, sub egida Academiei Române *Literatură populară românească*. Colecția literară cuprinde și de 30 de „arii” notate de șeful muzicii comunale din Huși Gheorghe Mateiu, ce sunt culese „din graiul viu”, multe dintre ele fiind neuzite până atunci.

În 1928, apare *Monografia județului Romanați*, o cercetare amplă, pur sociologică, sub coordonarea lui Ștefan Ricman, care consemnează toate aspectele legate de viața românătenilor.

George Breazul, originar din Amărăștii de sus, din județul Romanați, notează textul și melodia câtorva cântece știute din copilărie și le publică în volumul 5 al colecției Pagini din istoria muzicii românești⁸.

În perioada anilor 1950-1960, Alexandru Amzulescu studiază cântecele epice din județele situate în Câmpia Dunării, din Mehedinți până la Brăila, descoperă cei mai valoroși purtători de folclor, colportori ai cântecelor bătrânești, devenind un adevărat exeget al genului.

Marcel Locusteanu, Ilie Mitu și Aurelian I. Popescu, inspirați de sistematizările lui Alexandru Amzulescu și bucurându-se de îndrumările acestuia, publică trei volume care conțin preponderent cântece bătrânești structurate în funcție de tematică.

În anul 1983, etnomuzicologul Gheorghe Oprea, împreună cu o echipă de studenți de la Conservator pornesc pe itinerariul parcurs de Alexandru Amzulescu și Ovidiu Bârlea, 26 de ani mai târziu, avându-l ca informator, în Romanați, tot pe Căleață din Celei⁹. Culegerile de teren rezultate din această cercetare se regăsesc la mediатеca UNMB. În anul 2000, Gheorghe Oprea revine asupra studierii folclorului din zona Romanaților prin lucrarea *Studii de etnomuzicologie*¹⁰, având-o ca informator pe Reveca Sălcianu.

---

⁸ *Cercetări de istorie și folclor*, Ediție îngrijită de Gheorghe Ciobanu, Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor din R.S.R., București, 1981.

⁹ Nicolae Constantinescu, *Exponate etnografice în muzeul literaturii orale. Puncte de vedere. Carul de flori*, Caietele ASER, Editura Etnologică, București, 2014.

¹⁰ Gheorghe Oprea, *Studii de etnomuzicologie*, Editura Almarom, Râmnicu Vâlcea, 2000.

În antologia dedicată cântecului popular nou (1986), realizată de Eugenia Cernea și Nicoleta Coatu, precedată de un studiu al genului, regăsim și șase cântece de acest tip, notate în Tia Mare, Morunglav și Piatra Olt.

În 2009, apare sub coordonarea doamnei prof. univ. dr. Narcisa Știucă monografia Călușului¹¹, realizată în localitățile în care acest ritual încă se mai practică. Cercetările s-au desfășurat în județele Olt, Dolj, Teleorman și Giugiu, însă cea mai extinsă anchetă s-a realizat în satele românățene.

În urma demersului realizat pe baza materialelor de arhivă, dar și succintei prospectări a zonei de cercetare realizată anul trecut, am constatat că eposul în versuri a fost amplu în toate județele oltenesti aflate pe malul Dunării, implicit în Romanați. În momentul de față, în teren, acesta se regăsește într-o pondere foarte mică, frecvența cântecelor epice scade pe zi ce trece, iar în zilele noastre, lăutarii își amintesc cu greu conținutul melo-poetic al baladelor. Am cules de la Valerică de la Crușov o variantă a jurnalului oral *Dină Duduleanu*, similar cu variantele poetice doljene identificate în volumul 3 *Cântece bătrânești* – M. Locusteanu, I. Mîtu și A. I. Popescu. Totodată, am constatat că repertoriul ritualic a fost bogat în zona Romanaților, în special cel nupțial, însă, odată cu trecerea timpului, unele dintre cântece au dispărut sau au suferit transformări.

După anchetele și sistematizările lui Constantin Brăiloiu, în ultimele decenii, se observă o scădere a numărului cercetărilor de teren. Acest lucru se datorează în primul rând globalizării, amalgamării producțiilor folclorice cu elemente din alte genuri sau alte zone etnofolclorice, dar și faptului că fondurile adunate din cercetări nu au fost valorizate complet, ajungându-se în zilele noastre să se renunțe la munca de cercetare de teren, în favoarea muncii de birou sau bibliotecă.

Visual Advertising Strategies of Porsche Company. The 1980s.

Sofia ȘERB, Universitatea “Lucian Blaga” Sibiu

Keywords: *Porsche, visual advertising, 1980s, automotive industry, advertising analysis*

This paper examines the influence of Porsche advertisements on the automotive industry through a comprehensive analysis of various approaches and possibilities. By examining advertising strategies, marketing channels, and target audience appeals, the diverse ways in which Porsche advertisements shape the competitive landscape in the automotive industry are highlighted. Through empirical research and theoretical models, the effects on brand perception, sales development, and innovation dynamics are investigated. This paper

---

¹¹ Narcisa Știucă, *Călușul, emblemă identitară*, Editura Universității din București, București, 2009.

contributes to gaining a deeper understanding of the role of advertising in the context of the automotive industry and to highlighting potential strategic implications for companies, all examined from the linguistic perspective of advertising analysis.

The 1980s marked a pivotal moment in advertising history, characterized by rapid advancements in visual communication techniques and the emergence of iconic advertising campaigns. Within this milieu, Porsche navigated a changing landscape, employing innovative approaches to stand out amidst increasing competition. By examining how Porsche strategically utilized visual elements such as imagery, typography, and color palettes, this study offers insights into the interplay between design aesthetics and brand identity in shaping consumer preferences. By shedding light on these intricate intersections of language, culture, and commerce, this research not only enhances our understanding of advertising's role in shaping consumer behavior but also provides valuable insights for businesses navigating the complexities of contemporary marketing landscapes.

Inițiativă locală și schimbare culturală în valorizarea elementelor de port popular din zona Prahovei. O abordare din perspectiva studiilor culturale.

Anișoara ȘTEFĂNUCĂ (STEGARU), Școala Doctorală a Facultății de Litere, Universitatea din București

Keywords: *port popular, zona Prahovei, schimbare culturală, inițiativă locală, studii culturale*

Începând cu anul 1948, la Breaza (județul Prahova) a fost înființată și a funcționat prima cooperativă meșteșugărească de artă populară din țară, care „viza nu numai concentrarea potențialului artistic pentru valorificarea tradițiilor artei populare specifice acestei zone, ci și canalizarea acestui potențial spre noile forme cerute de societatea modernă” („Arta Casnică SCM Breaza/Prezentare”)¹².

În momentul de față, în județul Prahova se manifestă un interes deosebit din partea unor persoane preocupate de reconstituirea unor piese de port popular, precum și din partea unor grupuri, reunite sub diferite titulaturi („Șezătoare Ploiești” fiind cel mai important dintre acestea), care și-au propus „să readucă la viață portul popular românesc și în mod deosebit, cămașa” (Grup privat Facebook „Șezătoare Ploiești”).

Prin intermediul acestor două dimensiuni ale studiului nostru, ne propunem să analizăm resorturile care au stat la baza acestor inițiative, impactul pe care l-au avut și îl au în generarea

---

¹² Arta Casnică SCM Breaza/Prezentare (<http://artacasnica.blogspot.com/p/prezentare.html>).

unor practici culturale și în modelarea unor produse finite, precum și influența pe care acestea au manifestat-o asupra evoluției elementelor de port popular din zona Prahovei.

Plaut și Escher: construcția pragmatică a spațiului

Iuliana Lucia VÎLSAN, Școala Doctorală a Facultății de Litere, Universitatea din București

Keywords: *Plaut, Escher, arhitectura, text, expresivitate involuntară*

Plaut, prin modul în care își construiește textele și personajele desenează implicit spații. Are o grafica impecabilă a simetriei și radicalității alb-negru, asemenea lui Escher.

Plaut explicitează exhaustiv fiecare situație, generând astfel un text dramatic încărcat și greoi, bazat pe un exces de informație. Din încercarea de a se face înțeles, acesta explicitează prin didascalii totul, având controlul inclusiv al reacțiilor publicului (personaje care indică când publicul trebuie să râdă, când să participe sau să păstreze tăcerea). Toate aceste explicații, care de obicei nu există într-un text dramatic, îl fac unic în epocă, iar pentru un lector contemporan devin o sursă extrem de prețioasă de creionare a elementelor care definesc nu doar spiritul timpului, ci și o arhitectură diferită a spațiului scenic.

Ca în lucrările lui Escher, acest desen al textului ajunge să fie extrem de clar definit, o formă care naște în dinamica sa, altă formă.

Analiza din perspectiva expresivității involuntare (Eugen Negrici) pune în evidență faptul că spațiile de desfășurare a acțiunii pieselor reprezintă o proiecție a spațiilor interioare ale personajelor care le locuiesc. Într-un model aproape anamorfotic cu o dinamică specială, textele lui Plaut pot fi citite precum construcțiile spațiale ale lui M.C. Escher.

Comunismul românesc în benzile desenate contemporane

Andreea ZAVICSA, Școala Doctorală a Facultății de Litere, Universitatea din București

Keywords: *viață cotidiană, comunismul românesc, benzi desenate, ideologie, limbaj grafic, lectură participativă*

Între feluritele forme culturale contemporane de revizitare a comunismului românesc, precum memorialistica, jurnalul intim, literatura și cinematografia, benzile desenate care ilustrează momente-cheie din viața populației în timpul regimului trecut reprezintă, încă, o sferă nișată. Ca tip de discurs artistic, multă vreme au fost judecate cu scepticism, prin lentila criticii literare, văzute drept un gen minor, o „struțocămilă” care atrage, printr-o iluzorie accesibilitate a mesajului, mai degrabă publicul tânăr, adolescentin. Mai apoi, regimurile totalitariste au speculat interesul acestui segment de public în scopul transmiterii propriei ideologii, promovând realizarea benzilor desenate în care pionierul, muncitorul, ostașul

sovietic sau, mai apoi, cuplul Ceaușescu, la noi, deveneau personaje principale, modele de urmat. În zilele noastre, prezența în planul cultural autohton, chiar și în număr redus, a unor volume grafice care tematizează viața cotidiană în comunism sau evenimentele din decembrie 1989 se cere analizată atât din punctul de vedere al discursului întrebuițat, aproape exclusiv anticomunist, cât și al modului de reprezentare a principalilor „actori”. Majoritatea autorilor de benzi desenate contemporane au fost ei înșiși copii sau adolescenți în ultimii ani ai comunismului, astfel încât strategia preferată pe care o adoptă aceștia este crearea unui personaj-copil, care decodifică lumea adulților prin filtrul inocenței sale. Se pot formula, de aici, câteva întrebări-cheie: care este miza unor asemenea volume? Care este publicul pe care îl vizează? Care sunt mecanismele specifice prin care se transmite poziționarea autorilor față de regimul evocat în paginile lor? Fără pretenția de a reitera istoria și importanța benzilor desenate ca „artă invizibilă”, în termenii lui Scott McCloud, dar nici ocolind principalele studii teoretice preocupate de acest subiect, lucrarea se va concentra asupra producțiilor recente din domeniu, încercând să ofere răspunsuri convingătoare la întrebările de mai sus și să atragă atenția asupra relevanței unei asemenea forme de discurs în planul studiilor literare despre comunism.